Prísurin at fara undir Vestmannasund ógreiður

Í sambandi við ætlanirnar at byggja tunnil undir Vestmannasund, er ein nyttukanning gjørd. Hendan leggur upp til fleiri sløg av tunnilsgjaldi, men hvat ið er tað besta, verður ikki beinleiðis tikið støða til

LEIF LAADAL

Tað loysir seg hjá samfelagnum at byggja ein undirsjóartunnil undir Vestmannasund. Hetta hava vit nú fingið prógv fyri.

Nyttukanningin -Fast samband um Vestmannasund-, sum Vinnumálastýrið hevur latið gjørt, kemur tó ikki fram til nakað ítøkiligt uppskot til, hvussu ein tílíkur tunnil skal rekast. Niðurstøðan av kanningini er tó, at ein tunnil undir sundið loysir seg samfelagsbúskaparliga, hetta er um metingarnar hjá Landsverkfrøðinginum av samlaðu íløgukostnaðinum eru eftirlítandi.

Einki ella tað sama

Kanningin vísir til tveir faktorar, sum mugu havast í huga. Teir eru tað samfelagsbúskaparliga og fíggjarstøðan hjá landskassanum. Út frá tí samfelagsbúskaparliga sæst, at ein tunnil uttan bummpening, gevur tað størsta íkastið, tí fleiri fara at ferðast um sundið. Kortini er kanningarnevndin varin og sigur, at um bummpeningur skal krevjast, so eiga hesir at vera eins høgir og tann peningur, sum nú verður kravdur fyri sigling um Vestmannasund.

Altso leggur kanningin upp til tveir møguleikar. Antin skulu bummpengar krevjast, og um so er, skal prísurin verða tann sami, sum ferjuprísurin er í dag, ella skal als eingin bummpeningur krevjast.

Tvær smærri ferjur

Kannað hevur eisini verið, um tað loysir seg at seta tvær smærri ferjur inn í siglingina um Vestmannasund ístaðin fyri ta einu stóru. Úrslitið av hesari kanning vísti, at hetta ikki loysti seg.

Tvær smærri ferjur vilja geva eitt tryggari samband, men ikki í so stóran mun, at tað uppvigar tann økta rakstrarkostnaðin.

Tunnilin er besta loysnin, sambært kanningini. Hædd verður tikin fyri, at íløgukostnaðurin, 240 milliónir krónur, er eftirfarandi.

Kanningin vísir, at tað besta fyri samfelagið og harvið fólkið er, at eingir bummpengar verða tiknir, men hædd verður tikin fyri nyttuni av hvørjari krónu, sum landskassin nýtir til verkætlanina, og um havt verður í huga, at landskassin ikki er ótømandi, so eigur bummpeningurin at verða eins stórur og ferjukostnaðurin er í dag.

Ein kanning, sum Vinnumálastýrið hevur latið gjørt, vísir, at tunnil undir Vestmannasund loysir seg, men kanningin tekur ikki beinleiðis støðu til, um bummpeningur skal takast ella ikki. Lagt verður upp til, at kostnaðurin fyri at fara gjøgnum tunnilin skal verða eingin ella tað sama, sum tað kostar at sigla í dag

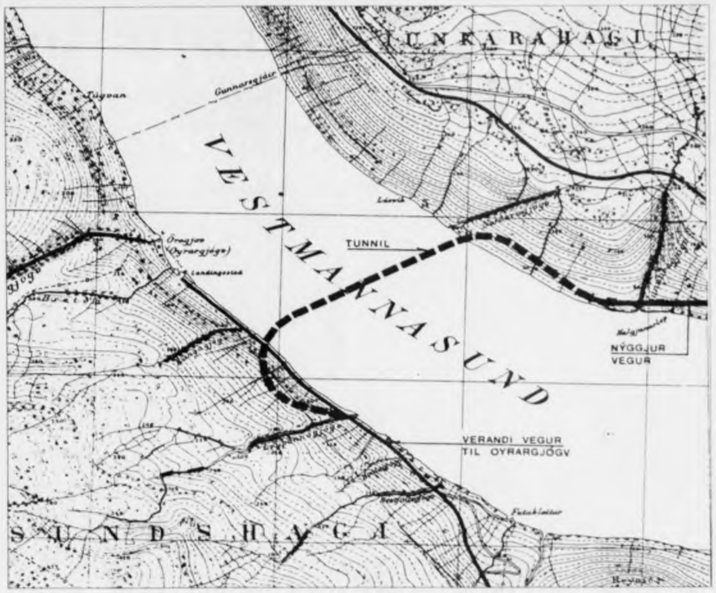

Astrup Hansen:

Okkara renta kann ikki koyra solo

– Hækka vit ikki innlánsrentuna, nú ið danska innlánsrentan hækkar, so missa vit øll innlánini av landinum, sigur forstjórin í Føroya Banka, Jørn Astrup Hansen

ELI GUTTESEN

– Eg fari ikki at sita passivur og hyggja at, meðan fólk flyta øll síni innlán í danskar peningastovnar, sigur forstjórin í Føroya Banka, Jørn Astrup Hansen, eftir at danska útláns- og innlánsrentan nú er hækkað.

– Vit hava rættiliga gott gjaldføri sum er, men hetta merkir ikki, at vit kunnu síggja burtur frá rentubroytingunum í Danmark. Vísir rentubroytingin seg at vera varandi, noyðast vit eisini at hækka okkara rentu fyri at varðveita innlánini, sigur Jørn Astrup Hansen.

– Í veruleikanum kunnu vit als ikki tosa um eina føroyska rentu. Rentan er knýtt at donsku krónuni, uttan mun til um peningurin verður lentur út í Føroyum, Danmark ella Bretlandi. Gjaldoyruni eru nevniliga ikki bundin til landamørk longur, sigur Jørn Astrup Hansen.

Skattaviðurskiftini hjá fyritøkum, grunnum og líknandi, sum veruliga arbeiða við stórum upphæddum, eru stórt sæð tey somu í Danmark og Føroyum, og tí reagera hesi beinan vegin upp á smáar rentumunir millum londini, sigur Jørn Astrup Hansen.

Sjálvsagt hevur vanligi smáspararin enn ein lítlan skattafyrimun av at hava sín pening innistandandi í føroyskum peningastovni, men hesin munurin er nógv minkaður, og har afturat eru tað ikki vit smásparararar, sum eiga teir heilt stóru pengarnar, sigur Jørn Astrup Hansen.

– Bankin tolir at síggja burtur frá smáum útsvingum í rentustøðinum á donsku krónuni, men verður hendan hækkingin, sum nú er fráboðað, varandi, noyðast vit eisini at hækka okkara rentu, sigur Jørn Astrup Hansen.

Ikki tí, vit vildu fegnir sloppið frá at broytt rentuna. Út- og innlánsrentan hongur saman og eitt lágt rentustøði bøtir um hjá vinnulívinum og sethúsaeigarunum og hevur harvið eina positiva ávirkan á samfelagsbúskapin.

– Men hvussu gjarna vit so vildu, so hava vit ikki ein livandi møguleika fyri at føra ein særføroyskan rentupolitikk, sigur Jørn Astrup Hansen.

Einasta orsøk til, at vit ikki longu hava hækkað rentuna er, at vit bíða eftir hvussu leikur fer í Danmark. Bítur rentuhækkingin seg fast, so skal eingin ivi vera um, at vit hækka rentuna í sama mun sum donsku peningastovnarnir, sigur forstjórin í Føroya Banka, Jørn Astrup Hansen.

Nýtt føroyskt felag fyri oljuvinnu

Í gjár var greitt, at eitt nýtt felag, sum skal taka sær av veitingum, tænastum, umboðan og fyrisiting í føroysku frálandavinnuni fer at bjóða seg fram í einari komandi oljuvinnu

LEIF LAADAL

Felagið North Atlantic Provider varð stovnað í gjár, og talan er her um enn eitt felag, sum hevur frálandavinnu ella offshore fremst í huganum. Súni á Dalbø er settur sum stjóri, men hann sigur, at nýggja felagið ikki er ein beinleiðis kappingarneyti til feløgini, sum bjóða Sund og Drelnes út sum offshorebasar.

– Hetta felag fer at arbeiða við tí fyri eyga, at tænasturnar og veitingarnar innan oljuvinnuna broytast alt í mun til tað skeið, sum vinnan er í, sigur Súni Á Dalbø.

Nýggi stjórin sigur, at heilt stórur munur er á leitingarskeiðinum, etableringsskeiðinum og beinleiðis framleiðslu, og við teimum royndum, sum hann hevur sum ráðgevi innan øki, er ein tann týdningarmiklasta uppgávan hjá felagnum, at finna útav, hvat oljufeløgini hava brúk fyri í hvørjum skeiði sær.

Súni á Dalbø sigur, at tað eisini er av stórum týdningi, at føroyingar kenna marknaðin innan vinnuna og fyritreika seg soleiðis, at tá stóru feløgini hava tørv á hesum og hasum, so eru vit til reiðar.

– Hetta felag fer at arbeiða við tí fyri eyga, at tænasturnar og veitingarnar innan oljuvinnuna broytast alt í mun til tað skeið, sum vinnan er í, sigur Súni Á Dalbø um nýggja felagið North Atlantic Provider, sum bleiv stovnað í gjár

Skrúa ein møtrikk

Súni á Dalbø sigur, at tað ikki er nóg mikið, at føroyingar sleppa at skrúva ein møtrikk uppá pláss, tí oljufelagið biðjur teir gera tað.

– Vit eiga at vera úti um okkum alla tíðina, og so sláa til, tá vit vita, at hetta arbeiði kunnu vit eins væl røkja fyri oljufyritøkuna, sigur nýggi stjórin.

Hesar uppgávur fer nýggja felagið at arbeiða við, og Súni á Dalbø sigur, at innan stutta tíð verður ein føroyingur settur í starv afturat í felagnum, og hesin hevur hollar royndir við arbeiði á borðipalli og innan suply.

Tey føroysku feløgini, sum hava sett pening í nýggja felagið eru Vatnsoyrar Snikkaravirki, Sandavágs Timburhandil og reiðaríið Fossa. Tær útlendsku fyritøkurnar eru A/S Fjord Base, Morisson Marina Ldt og Black Lake Proppperties.

Vinning longu komandi ár

– Felagið er stovnað við tí fyri eyga, at vit longu komandi ár geva yvirskot, sigur Súni á Dalbø.

Felagið er komersielt, og tey, sum hava sett pening í tað, hava gjørt tað, fyri at íløgan skal geva yvirskot við tíðini.

Virksemið hjá felagnum byrjar uttanfyri Føroyar, so at skilja, at nú skal marknaðurin kannast enn meira. Orsøkin til, at felagið satsar uppá eitt yvirskot longu um eitt ár, er júst tann, at arbeiðið byrjar her og nú.

– Kanningarmøguleikarnir í útlandinum kombinerað við einari loysn uppá marknartrætuna millum Føroyar og Bretland innan átta-níggju mánaðir, gera, at vit arbeiða fram ímóti einum yvirskoti longu komandi ár, sigur Súni á Dalbø.

†

Kunngjørt verður fyri ætt, vinum og kenningum, at kæri bróðir okkara

Rasmus Poulsen
vanl. nevndur Jassi á Forunum
Strendur

andaðist á Landssjúkrahúsinum leygarkvøldið, 76 ára gamal. Kistan fer úr Landssjúkrahúskapellinum í dag kl. 17. Jarðarferðin verður úr Sjóvar kirkju mánadagin kl. 14.00.

Familjunnar vegna

Gitta, Hansina og Einar

Nýggj føroysk stakfløga
-við "Kjølum"

Vinarliga send mær ______ eintøk av "Skýmandi kvøldið"

Navn: ______

Bust.: ______

______

Tel.: ______

Útfyll lepan, klipp hann út og send hann til:
3-arin, Postboks 1057, 110 Tórshavn

3arin